

SHANTI-februari 2018 nummer 2, Erkenningsnr. P 908078

BELGISCHE THEOSOFISCHE VERENIGING

Hoofdzetel: Geuzenplein 8 te 1000 BRUSSEL

TAK VREDE GENT

Maandelijkse nieuwsbrief voor levensvernieuwing en
algemene broederschap door vergelijkende
studie van wijsbegeerte, godsdiensten, wetenschap en esoterie

UITGEVER: Marcel Eeckman, Sisalstraat 1, 9000 Gent. Email: marcel.eeckman@telenet.be

KANTOOR VAN AFGIFTE: 9030 Gent-Mariakerke,

De doelstellingen van de Theosofische Vereniging zijn:

- Het vormen van een kern van de universele broederschap der mensheid, zonder onderscheid van ras, geloof, geslacht, kaste of huidskleur
- Het aanmoedigen van de vergelijkende studie van godsdiensten, wijsbegeerten en wetenschappen
- Het onderzoeken van de onverklaarbare wetten die in de natuur besloten liggen en van de vermogens die in de mens sluimeren

*De vereniging is niet-sektarisch en bestaat uit zoekers naar inzicht.
Haar eenheid berust niet op een gezamenlijk beleden geloof of wereldbeschouwing
maar op een gezamenlijk streven naar waarheid.*

Activiteiten deze maand

Studieavonden iedere maandag (behalve de 5de) van 19.30u tot 21.30u in het Kollekasteel te 9030 Gent-Mariakerke, Groenestaakstraat 66-68. Deelname is gratis en volledig vrijblijvend.

Meer info op www.theosofiegent.be en <https://www.ts-belgium.be/nl/>

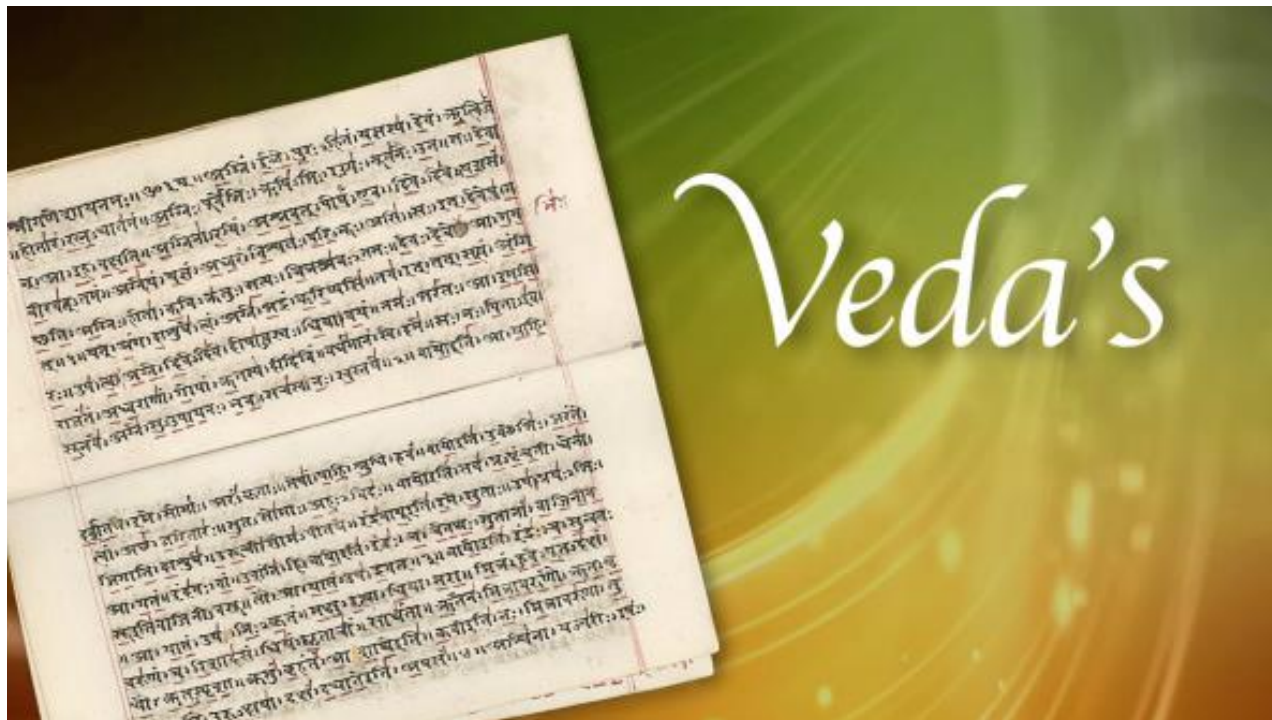
Maandagen	februari 2018
05/02	Cursus theosofie: De Sleutel tot de Mysteriën van het Leven en de Sleutels van het spirituele leven
12/02	Laat ieder mens zijn eigen werk toetsen. Uit. Geselecteerde artikelen deel 3. H.p.B.
19/02	Lezing: Mystiek. - Ivan De Wilde
26/02	Boekbespreking: 'Het Goddelijk Plan'; deel 1 Barborka.

In dit nummer

De oudheid der Veda's - H.p. Blavatsky	2
Aandacht schenken - Betty Bland	7
Theosofische Alchemie - J. Algeo	

DE OUDHEID DER VEDA'S

Helena Petrovna Blavatsky

Het Hindoeïsme kent verschillende heilige geschriften maar de basis van al deze heilige boeken wordt gevormd door de Veda's. De Veda's behoren tot de oudste geschriften van de mensheid maar hoe oud deze precies zijn is niet te achterhalen.

De kennis van de Veda's zijn door Rishi's aanschouwd. Rishi's zijn wijze en hoogontwikkelde mensen. Ze hebben deze kennis ontvangen toen zij in diepe meditatie waren en vertaalden deze naar mantra's.

De mantra's zijn eeuwenlang mondeling doorgegeven waardoor de correcte uitspraak niet verloren ging. Pas later zijn de Veda's op schrift vastgesteld.

De kennis van de Veda's is verdeeld over 4 delen. In deze delen staan veel onderwerpen beschreven zoals: rituelen, yoga, astrologie, filosofie, wiskunde, muziek en nog veel meer. In de boeken zijn de grondbeginselen opgenomen, later zijn deze onderwerpen in andere boeken verder uitgewerkt. De kennis in de Veda's is universeel en iedereen kan er wat aan hebben. Het is een leidraad voor het leven.

19de-eeuws fragment van de Rig-Veda geschreven in het Devanagari schrift.

Blad uit een van de 4 Veda's

The Theosophist, oktober 1879. H. P. Blavatsky.

Een tijdschrift zoals The Theosophist, dat belang stelt in de archeologie en archaische godsdiensten, evenals in de studie van het verborgene in de natuur, moet dubbel voorzichtig en discreet zijn.

Twee botsende elementen, exacte wetenschap en metafysica, in rechtstreeks contact brengen, zou een even grote stoornis kunnen veroorzaken als het werpen van een stuk kalium in een bak met water. Juist het feit, dat wij voorbeschikt en gebonden zijn om te bewijzen, dat sommige van de verstandigste onder de Westerse geleerden misleid zijn door de dode letter van uiterlijke dingen en dat zij niet in staat waren de verborgen geest in de overblijfselen van de oudheid te ontdekken, maakt ons vanaf de aanvang vogelvrij.

Onvermijdelijk zijn wij tegenstanders van die schijngelcerden, die noch ruim genoeg, noch voldoende bescheiden zijn om toe te staan om hun besluiten te herzien. Daarom is het essentieel, dat onze houding ten opzichte van zekere wetenschappelijke hypothesen, die misschien voorlopig zijn, alleen gewettigd bij gebrek aan betere, dadelijk helder zal omschreven worden.

De archeologen en oriëntalisten hebben enorm veel studie gewijd aan het vraagstuk van de chronologie, in het bijzonder met de vergelijkende theologie. Tot dusver zijn hun verzekeringen aangaande de betrekkelijke oudheid van de grote godsdiensten vóór het Christelijke tijdperk weinig meer dan aannemelijke hypothesen.

Tot hoever de nationale en religieuze 'Vedische' periode teruggaat is onmogelijk te zeggen, bekent prof. Max Müller; niettemin herleidt hij deze tot een periode vóór 1000 v.Chr. en noemt '1100 of 1200 v.Chr. als het vroegste tijdstip dat we kunnen aannemen als het moment waarop de verzameling vedische hymnen werd voltooid'.

Andere vooraanstaande geleerden beweren niet dat ze het definitieve

antwoord hebben op dit veelbesproken vraagstuk dat vooral delicaat is door zijn implicaties voor de chronologie van het boek Genesis.

Het Christendom, het directe uitvloeisel van het Jodendom en in de meeste gevallen de staatsgodsdienst van hun verschillende landen, stond ze helaas in de weg. Vandaar dat nauwelijks twee geleerden het eens waren; en ieder kent een andere ouderdom toe aan de Veda's en de boeken van Mozes, waarbij ze er altijd goed op letten dat ze laatstgenoemde het voordeel van de twijfel geven.

Zelfs die leider der leiders in filologische en chronologische kwesties, Professor Müller, bleef nauwelijks twintig jaren geleden maar aan de voorzichtige kant met te verklaren, dat het moeilijk zal zijn vast te stellen of de Veda het oudste boek is, en of sommige delen van het Oude Testament niet kunnen worden herleid tot dezelfde of zelfs een oudere datum dan de oudste verzen van de Veda's.

De Theosophist is daarom volkomen gerechtvaardigd om de zogenaamde gezaghebbende chronologie van de wetenschap te aanvaarden of te verwerpen.

Begaan wij een fout met te erkennen, dat wij geneigd zijn liever de chronologie aannemen van die beroemde Vedische geleerde, Swami Dayánund Saraswati, die weet waarover hij spreekt en die de vier Veda's uit het hoofd kent.

Hij, die volkomen vertrouwd is met de Sanskriet literatuur, die niet zoals de Westerse Oriëntalisten bezwaren heeft met het oog op publieke gevoeligheden, noch de wens koestert toe te geven aan bijgelovige begrippen van de meerderheid, en er ook geen enkel voordeel bij heeft om feiten te verzwijgen.

We zijn ons maar al te zeer bewust van het risico om wetenschappelijke autoriteiten niet op te hemelen. Toch moeten we, gezien de algemene onbezonnenheid van de andersdenkenden, onze gedragslijn bepalen, ook al worden wij, evenals de [Tarpeia](#) uit de oudheid, gesmoord onder

Swami Dayánund Saraswati

MAX MÜLLER
(6/12/1823 - 28/10/1900)

een stapel schilden – een stortvloed van geleerde citaten van deze ‘autoriteiten’.

Het ligt geenszins op onze weg om de ongerijmde chronologie van een [Berosus](#) of zelfs een [Syncellus](#) over te nemen, ofschoon zij in waarheid alleen ‘ongერიმd’ lijken in het licht onze vooropgezette meningen.

Maar tussen de vergaande aanspraken der Brahmanen en de belachelijk korte perioden, welke door onze oriëntalisten zijn toegekend voor de ontwikkeling en volledige groei van die reusachtige letterkunde van vóór het Mahábháratistische tijdperk, behoorde een redelijke middelmaat te zijn.

Terwijl Swami Dayanund Saraswati beweert, dat de Veda's nu al bijna 5000 jaar geen voorwerp van studie meer zijn, en aan het eerste verschijnen van de vier Veda's een enorme ouderdom toekent, dateert prof. Müller het samenstellen van zelfs de oudste Brahmaña's ongeveer in de periode tussen 1000 en 800 v.Chr., en durft hij de oorspronkelijke samenstelling van de Sanhitā, van de hymnen van de Rig-Veda, nauwelijks vroeger te dateren dan 1200 tot 1500 v.Chr.!

Het is even gemakkelijk om tot een foute conclusie te komen door de moderne inductieve methode als om onjuiste uitgangspunten aan te nemen op grond waarvan men zijn gevolgtrekkingen maakt. Ongetwijfeld heeft Professor Max Müller goede redenen om tot zijn chronologische conclusies te komen. Maar dit geldt ook voor Dayanund Saraswati Pandit. De geleidelijke wijzigingen, ontwikkeling en groei van het Sanskriet zijn betrouwbare gidsen voor de ervaren filoloog.

Maar het is mogelijk dat hij misschien tot een verkeerde conclusie is gekomen, als men een bepaald argument beschouwen, dat door Swami Dayanund naar voren is gebracht.

Onze geëerbiedigde vriend en leraar houdt vol, dat zowel Professor Müller als Dr. Wilson bij hun onderzoeken en conclusie uitsluitend werden geleid door de onnauwkeurige en onbetrouwbare commentaren van Sayana, Mahidar en Uvata; commentaren, die hemelsbreed verschillen van die, welke uit een veel vroegere periode stammen

en door hemzelf zijn gebruikt in verband met zijn grote werk, de Veda-Bhashya.

Een storm van verontwaardiging werd al dadelijk opgewekt toen dit werd gepubliceerd, omdat het commentaar van de Swami erop berekend was om Sayana en de Engelse vertolkers te weerleggen. Pandit Dayanund merkt zeer terecht op: *Hiervoor kan ik niet gelaakt worden; als Sayana zich vergist heeft, en de Engelse vertolkers verkozen hebben hem tot gids te nemen, kan de verkeerde voorstelling niet lang worden volgehouden. Alleen de Waarheid kan standhouden, en onjuistheid zal verdwijnen in de zich ontwikkelende beschaving.*

Antwoord op de bezwaren tegen de Veda-Bhashya:

En zoals hij beweert dat de Veda Bhashya, geheel gebaseerd is op oude commentaren uit de periode van vóór de Mahábhárata, waartoe westerse onderzoekers geen toegang hebben, dan kunnen we niet aarzelen hem te volgen in plaats van de beste van onze Europese oriëntalisten, omdat zijn commentaren de meest betrouwbare van de twee categorieën zijn.

Maar afgezien van zulk voorlopig bewijsmateriaal, zouden we Professor Max Müller met alle respect willen vragen om het raadsel voor ons op te lossen. Het werd door hemzelf naar voren gebracht en heeft ons ruim twintig jaar beziggehouden, en het betreft evenzeer eenvoudige logica als de desbetreffende chronologie. Duidelijk en zonder van zijn weg af te dwalen, zoals de Rhône door het meer van Genève, speelt het idee in al zijn lezingen, van het eerste deel van Chips tot zijn laatste verhandeling.

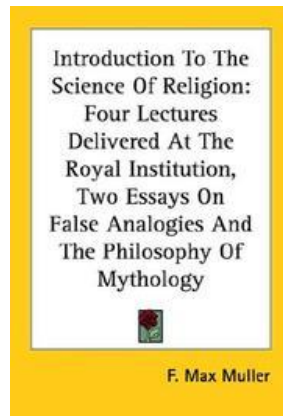
Wij zullen het trachten te verklaren:

Iedereen die zijn lezingen even aandachtig heeft gevolgd als wijzelf, zullen zich herinneren, dat Prof. Max Müller de rijkdom aan mythen, symbolen en religieuze allegorieën in de Vedische hymnen, evenals in de Griekse mythologie, toeschrijft aan de vroege verering van de natuur door de mens.

Om zijn woorden te citeren:

In de hymnen van de Veda's zien wij de mens die aan zichzelf is overgelaten om het raadsel van deze wereld op te lossen. Hij is uit de duisternis en de slaap ontwaakt door het licht van de zon en hij

noemt deze zijn leven, zijn adem, zijn schitterende Heer en Beschermers. Hij geeft namen aan alle krachten van de natuur, en nadat hij het vuur 'Agni' (Sanskriet) heeft genoemd, het zonlicht 'Indra', (god van oorlog, de hemel, onweer en regen) de stormen 'Maruts (Sanskriet)', en de dageraad 'Usha'(Sanskriet), schijnen ze alle op een natuurlijke manier uit te groeien tot wezens zoals hijzelf, neen, groter dan hijzelf. (Introduction to the Science of Religion, 1873, blz. 278-9).

Deze definitie van de mentale toestand van de primitieve mens, in de periode van de kindertijd van de mensheid en toen ze nauwelijks uit de wieg was gekomen, is volmaakt. De periode waaraan hij deze ontboezemingen van een kinderlijk denkvermogen toekent, is de Vedische periode en de tijd die ons daarvan scheidt, is zoals hierboven wordt gegeven, 3000 jaar. De grote filoloog schijnt zozeer in beslag te worden genomen door dit idee van de mentale zwakte van de mensheid in de tijd, dat deze hymnen werden samengesteld door de vier eerbiedwaardige Rishi's dat de Professor zegt in zijn inleiding tot The Science of Religion:

Verbaast u zich nog steeds over het polytheïsme of over de mythologie?

Zij zijn onvermijdelijk. Zij zijn zo u wilt, een kindertaal van de religie. Maar de wereld heeft zijn kindertijd, en toen ze een kind was, sprak ze als een kind (let wel, 3000 jaar geleden), had ze het bevattingsvermogen van een kind, dacht ze als een kind. De fout ligt bij ons als we erop aandringen om de taal van de kinderen op te vatten als de taal van volwassenen. De taal van de oudheid is de taal van de kindertijd. De kindertaal in de religie is niet uitgestorven zoals bijvoorbeeld niet in de religie van India.

Nu we tot hier hebben gelezen, stoppen we even om na te denken. Aan het einde van deze bekwame uiteenzetting stuiten we op een enorme moeilijkheid, een gedachte die nooit zou opgekomen zijn in de bekwame verdediger van de oude geloofsovertuigingen. Voor iemand die bekend is met de geschriften en ideeën van deze oriëntalist, zou dit het toppunt van ongerijmdheid

zijn om hem ervan te verdenken de bijbelse chronologie van 6000 jaar sinds het verschijnen van de eerste mens op aarde als basis van zijn berekeningen te nemen. En toch is de erkenning van zo'n chronologie noodzakelijk om prof. Müllers argumenten te kunnen aanvaarden, want hier stuiten we op een zuiver rekenkundig en wiskundig obstakel, een reusachtige misrekening van de verhouding der dingen.

Niemand kan ontkennen dat de groei en ontwikkeling van de mensheid, mentaal en ook fysiek, analoog moet worden gemeten aan de groei en ontwikkeling van de mens.

Indien een antropoloog verder wil gaan dan de eenvoudige beschouwing van de relaties tussen de mens en andere leden van het dierenrijk, dan moet hij in een bepaald opzicht zowel een fysioloog als een anatoom zijn. Want, evenals de etnologie, is het een progressieve wetenschap die alleen goed kan worden behandeld door diegenen die de geleidelijke ontvouwing van de menselijke vermogens en krachten kunnen volgen, en aan elk ervan een bepaalde periode van het leven toekent. Zo zou niemand denken dat een schedel waarin een zogenaamde verstandskies te zien is, dit de schedel van een kind is. Recent geologisch onderzoek geeft goede redenen om te geloven dat het bestaan van de mens in lage en weinig ontwikkelde stadia kan worden herleid tot de tertiaire tijd.

Professor. W. Draper zegt: In de oude grind- en zandlagen achtergelaten door de ijstijd in Schotland, zijn overblijfselen van de mens te vinden samen met die van een fossiele olifant.

De beste berekeningen tot dusver kennen een periode toe van 240.000 jaar aan de periode vanaf het begin van de meest recente glaciële periode. Als we deze 240.000 jaar, de minimale ouderdom die we aan de mensheid kunnen toekennen en de 24 jaar van een mensenleven beschouwen en naar verhouding redeneren, dan vinden we dat 3000 jaar geleden, of in de periode van het samenstellen van de vedische hymnen, de mensheid net 21 zou zijn, de wettelijke leeftijd van meerderjarigheid, en zeker een periode waarin de mens ophoudt, als hij

dat al ooit deed, gebruik te maken van het kinderlijk gebrabbel.

De professor zou evengoed kunnen zeggen, als we nog steeds onze vergelijking in gedachten houden, dat een individu op een dag om 12 uur 's middags een baby was die gezoogd moet worden, om 20 na 12 op dezelfde dag een volwassene zou zijn geworden die in plaats van zijn kindertaal verheven wijsheid zou spreken! Maar de professor zou evengoed kunnen zeggen dat de mens 3000 jaar geleden op de leeftijd van 21 een dwaas en onontwikkeld, hoewel het een veelbelovend kind was, op 24-jarige leeftijd de briljante scherpzinnige, geleerde, sterk analytische en filosofische mens van de 19de eeuw is.

Het schijnt werkelijk plicht te zijn voor de eminente Sanskritist en spreker over vergelijkende theologie om uit dit dilemma te geraken. Of de verzen van de Rig-Veda werden pas 3000 jaar geleden gemaakt en kunnen daarom niet in de

'taal der kindsheid' zijn uitgedrukt, want de mens leefde al in de ijsperiode. Maar de generatie, die ze gemaakt heeft moet uit volwassenen hebben bestaan, vermoedelijk even filosofisch en wetenschappelijk in de kennis van hun tijd als wij in de onze; of wij moeten hen een ontzaglijke ouderdom toekennen om ze terug te brengen naar de dagen van 's mensen verstandelijke kindsheid. En in het laatste geval zal Professor Max Müller een voorafgaande opmerking moeten terugnemen, waarin hij twijfel uitspreekt of sommige delen van het Oude Testament niet kunnen worden nagespeurd tot dezelfde, of zelfs een ouderen datum dan de oudste verzen van de Veda's.

Uit geselecteerde geschriften van H.p. Blavatsky.

Uitgegeven door Theosofische Vereniging in Nederland.

<http://www.ancient-astrology.com/images/>

Aandacht schenken

Betty Bland

Betty Bland was nationaal
voorzitter van de Amerikaanse
afdeling van 2002–2011.

De meesten van ons hebben weleens gehoord dat een parel zich vormt in een oester door iets wat irriteert, zoals een zandkorrel. Naar analogie van dit voorbeeld zien we in ons eigen leven hoe de levenstrauma's de irriterende factor kunnen zijn die de vorming van de parels van de geest binnen ons eigen wezen teweegbrengen.

De pijn en het lijden van het leven, of dukkha, zoals dat genoemd wordt in de Boeddhistische leringen, is geen prettig onderwerp. Wij denken niet graag aan wat Shakespeare noemde 'het steeds maar weer voorkomen van tegenslag' (in Midzomernacht droom) totdat wij onszelf in een pijnlijke situatie bevinden. Terwijl wij ons in bochten wringen om achter de oorzaak te komen, kunnen wij dan misschien de analogie van de parel gebruiken om enige troost te vinden. (Dit medicijn smaakt zo vies, dat zij vast en zeker goed moet zijn voor mijn gezondheid.)

Maar vaker neigen wij ertoe deze analogie te gebruiken wanneer wij anderen troosten, liever dan zulk inzicht op onze eigen problemen toe te passen. Daar zit hem de kneep. Het is niet grappig om je volle aandacht aan de pijn te schenken; toch is het ons toeleggen op het probleem, aandacht schenken aan de ervaring en de associaties ervan met ons verleden, de noodzakelijke toverdrank. Wanneer wij problemen hebben, kunnen we verschillende dingen doen.

We kunnen doen alsof er niets mis is, maar door dat te doen sluiten wij ons bewustzijn af, waarbij wij een reservoir van niet erkend verdriet scheppen dat óf ontploft binnen onze relaties met anderen óf leidt tot de implosie van een depressie. Of, in plaats van te blokkeren, eindigen we ermee dat we

de situatie tot een obsessie maken, waarbij we erover blijven malen en daarmee de greep die zij op onszelf heeft verstevigen. Eén van de eerste impulsen van het hart is zich stijf af te sluiten voor de irritatie.

Verdedigingsmuren worden opgetrokken; offensief, stekelig gedrag weert iedereen af die ons emotioneel zou kunnen steunen of die ons een spiegel zou kunnen voorhouden waardoor wij inzicht kunnen verkrijgen. Zoals een regenworm reageert op een zoute vingertop trekt het hart zich ijlings terug in zijn schuilplaats van diepe duisternis.

Alles liever dan de mogelijkheid onder ogen zien dat iets in het licht van bewuste aandacht gebracht wordt. Nu is dat voor een regenworm een gezonde vecht-vluchtreactie, maar voor ons tweebeners met een complexe psychologische aard, wiens ziel hunkert naar de zon, is het een tragische reactie die leidt tot het voortduren van pijn en contraproductief gedrag.

Een essentieel element in onze spirituele groei is het vinden van een manier om de schil rondom ons hart open te breken – maar niet zomaar openbreken. De truc is het zich openen voor het hogere licht van de intuïtie – veeleer door kalme, emotionele observatie dan gevangen blijven in de wervelstorm van onze emotionele reacties.

Bij dit proces moeten we erop letten dat wij kijken met een rustige, intuïtieve perceptie die ons de dingen laat zien zoals ze werkelijk zijn. Maar al te vaak zien we, ten onrechte, het ons iets herinneren en het anderen ergens aan herinneren, als pogingen onszelf open te stellen voor helderheid en bewustzijn. Maar deze patronen zijn juist de substantie van de stijf gesloten schil waarbinnen wij ronddraaien, terwijl we denken dat we daardoor vooruitgang boeken.

Evenzeer worden we gevangengehouden door het beeld dat er geen pijn bestaat en geen schil. Wij kunnen zeggen, terwijl we verbeteren grijzen:

‘Alles ziet er rooskleurig uit! Zie je niet dat ik glimlach?’ Vaak beseffen we niet wat deze verdedigingstactiek doet met onszelf en anderen. Misschien voelen we ons tamelijk trots dat wij zulke opgewekte martelaren zijn!

Toch wordt de schil door deze tactiek niet alleen stijf gesloten, maar ook maakt het die zorgvuldig gemaakte schil onzichtbaar voor onszelf, zodat wij ons niet bewust zijn van de kwetsuren die onze reacties bij anderen teweegbrengen.

Hebt u ooit een slechte dag gehad die u alleen maar even met een vriend zou willen bespreken? U wou niet dat zij voor u bergen beklommen of draken versloegen, maar u wou alleen maar dat zij u aandacht schonken met een sympathiek luisterend oor. Door dat te doen waren zij u feitelijk aan het ondersteunen terwijl u die gebeurtenis en de implicaties ervan in uw leven begon te verwerken. Ofschoon het bewustzijn ons even vertrouwd is als onze ademhaling, bevat het veel complexiteiten.

Het gewone waakbewustzijn waarin de meesten van ons functioneren is het niveau waar de irritaties beginnen en verder toenemen. Aan de andere kant, op een dieper bewustzijnsniveau, verblijft de wachter in ons, ons innerlijk of hoger zelf. Dit is het niveau van degene die aandacht geeft, de genezer, de parelmaker. De enige manier om onze schil open te breken is onze vaste greep erop los te laten en toe te laten dat het van binnenuit gebeurt.

In plaats van het probleem uit de weg te lopen of voortdurend onszelf en anderen verdriet te doen, kunnen we even stilstaan, diep ademhalen en tot onszelf zeggen: ‘Er moet een betere manier zijn.’

In dat ogenblik van onderzoek ligt het begin van de hoop. Iets uit de diepten van ons wezen, dat de hele tijd al uitkeek en wachtte, reageert met hoop en zelfverzekerdheid. Aanvankelijk is het alleen maar een glimp, maar met de nodige aandacht gaat het groeien.

Gericht bewustzijn kan die zaadjes van verdriet tevoorschijn brengen en met helder inzicht genezen. De enige manier om onze schil open te

breken is onze vaste greep erop los te laten en toe te laten dat het van binnenuit gebeurt. Beetje bij beetje kunnen wij leren vertrouwen op dit licht terwijl wij ons een weg banen door de onvermijdelijke moeilijkheden.

Wij hoeven ons niet stijf in te kapselen, het scenario obsessief te herhalen of te doen alsof er niets aan de hand is. Wij kunnen de problemen onder ogen zien tot ze een grote zegen van inzicht geven. Door iedere moeilijkheid kunnen wij een stuk gereedschap of een sleutel vinden die ons in staat zal stellen de deur te ontsluiten naar de diepere gebieden van onszelf waar onze ware aard, een afspiegeling van het goddelijke, verblijft.

Het staat al in het kleine spirituele gidsje ‘Aan de Voeten van de Meester’, geschreven door Krishnamurti toen hij nog vrij jong was: ‘U moet uzelf vertrouwen. Meent u uzelf goed te kennen? Indien u zo denkt, kent u uzelf niet. U kent slechts de zwakke buitenste schil, welke dikwijls in de modder gevallen is.

Maar gij, het werkelijke in jou, je bent een vonk van gods eigen vuur en de god, die is in u. Daarom is er niets dat u niet doen kunt indien u het wil.’

Met dit soort vertrouwen kunnen wij ons bezorgde denkvermogen en twijfelend hart genoeg ontspannen om onze verdedigingsschillen te laten opengaan en tenslotte helemaal weg te laten vallen. De genezende bron was er al de hele tijd en alleen onze eigen onzekerheid hield ons bewustzijn te stijf gesloten om die te vinden.

Gericht bewustzijn zal geleidelijk aan onze wereld en onze percepties daarvan tot een iriserende schoonheid transformeren. Omdat we veeleer een probleem onder ogen durven te zien dan het buiten te sluiten, kan ons inzicht begrijpen en mededogen scheppen. Dan wordt onze verwarring een parel van zegen. Mogen onze parels glanzen voor het welzijn van allen.

Uit: Quest, september-oktober 2003

Vertaling: A.M.I. Theosofia augustus 2005

Theosofische Alchemie

John Algeo

Het geheim van het transformeren van tijdelijk lood in eeuwig goud. Voordracht voor de loge Adyar op 11 januari 2006.

Alchemie is een heel oude praktijk. H.P. Blavatsky zegt dat zij 'zo oud is als traditie zelf' (*Isis ontsluit* 1: blz.628). Zij wordt soms gezien als slechts een onwetenschappelijke voorloper van de chemie.

Maar alchemie is veel meer dan dat. Blavatsky heeft het over 'een grandioze spirituele en morele filosofie in de hogere aspecten van ware alchemie.' Alchemie is in feite zowel een materiële kunst alsook, in haar hogere aspecten, een spirituele praktijk.

Als materiële kunst vindt alchemie plaats in laboratoria, waar de alchimist werkt met fysieke substanties, gebruikmakend van fornuizen en vaten met rare namen zoals 'alembiek'(distilleertoestel) en 'retort' (Glazen vat).

De moderne chemie heeft zich inderdaad ontwikkeld uit die materiële kunst van alchemie. Sommigen van de aloude alchimisten waren eigenlijk zwendelaars die alchemie gebruikten als methode om goedgelovigen op te lichten. Anderen waren eerlijk, maar geobsedeerd door materiële winst; zij werden vaak 'puffers' genoemd omdat zij voortdurend de vlammen van hun fornuizen moesten aanblazen opdat het vuur de benodigde hitte zou blijven produceren. Maar sommige materiële alchimisten waren oprechte onderzoekers van wie werd gezegd dat zij hun doelen bereikten (bestudeerd door J. Pérez-Pariente en L.M. Principe). De beroemdste der laatstgenoemden is misschien het 14de -eeuwse echtpaar Nicholas en Perenelle Flamel.

Laboratorium van de alchimist (1551)

De spirituele praktijk van de alchemie is echter fundamenteel verschillend van de materiële kunst; het is eigenlijk een westerse vorm van yoga.

Als spirituele praktijk vindt alchemie plaats in het denkvermogen en het hart van de alchimist, waar de alchimist aan zichzelf werkt. Zoals een tijdgenoot en bewonderaar van mevrouw Blavatsky schreef in een exposé over 'The Alchemical Laboratory': '*De hoogste processen van de alchemie vereisen geen mechanische arbeid; zij bestaan uit de zuivering van de ziel en uit het transformeren van de dierlijke mens in een goddelijk wezen*'. (Hartmann 104)

Sommige alchimisten, en alchimisten praktiseren ook tegenwoordig nog, beperken zich tot of de materiële of de spirituele aspecten van het ambacht, maar velen combineren ze. Zij die de twee aspecten van de alchemie combineren beschouwen de materiële kunst - het laboratoriumwerk - als een allegorie of symbool van de spirituele praktijk. Zij beschouwen materiële alchemie als het lichaam waardoor de ziel van de alchemie zich manifesteert.

Blavatsky zegt: '*De taal van de alchemie is altijd, net als die van aloude religies, symbolisch geweest*' (*Collected Writings* XI: 528).

De symbolische taal van de alchemie is het voorwerp geweest van veel aandacht in recente jaren.

Alchemie werd als meer dan een materiële kunst erkend door de psycholoog Carl G. Jung, die verscheidene boeken geschreven heeft waarin hij

Perenelle Flamel (1340? - 11/09/1397)

de alchimie in psychologische termen interpreteert.

Een volgeling van hem, [Jeffrey Raff](#), is nog verder gegaan door alchimie te beschouwen als een spiritueel pad in termen van Jungiaanse psychologie. Maar de spirituele praktijk van alchimie loopt ook op een aantal opmerkelijke manieren parallel met de aloude wijsheid van de theosofie.

Parallellen tussen alchimie en theosofie zijn vooral duidelijk in een korte mystieke tekst genaamd 'De Smaragden Tafel'. De naam van deze tekst is ontleend aan het feit dat het, naar men zegt, gegraveerd was in een blok groene steen door [Hermes Trismegistus](#), de Griekse naam voor een Egyptische figuur die ook wel Tehuti genoemd wordt, aan wie herinnerd wordt in het ritueel van de mystieke ster.

Deze mystieke tekst is 'de bijbel van de alchemisten' genoemd. H.p. Blavatsky citeerde er veelvuldig uit in haar verzamelde geschriften. In de Collected Writings XI 1889 blz. 534 schrijft zij:

Tot welk tijdperk mogen we de oorsprong van Alchemie rekenen? Geen enkele moderne schrijver kan het ons precies vertellen. Sommigen geven ons Adam als haar eerste adept; anderen schrijven het toe aan de indiscretie van 'de zonen van God, die zagen dat de dochters der mensen mooi waren en ze als hun vrouwen namen' [Gen.vi, 2].

Mozes en Salomo zijn latere adepten in de wetenschap, want ze werden voorafgegaan door Abraham, die op haar beurt in de Science of Sciences door Hermes op haar beurt was vervroegd. Vertelt Avicenna ons niet dat de Smaragden tafel, de oudste bestaande verhandeling over Alchemie, gevonden werd op het lichaam van Hermes, eeuwen geleden begraven in Hebron, door Sarah, de vrouw van Abraham? Maar 'Hermes' was nooit de naam van een man, maar van een generieke titel, net zoals de term Neoplatonist in vroegere tijden werd gebruikt, en 'theosoof' wat in het heden wordt

gebruikt. Wat is in feite bekend over Hermes Trismegistos, 'Driemaal grootste'?

Minder dan we weten van Abraham, zijn vrouw Sara en zijn bijvrouw Agar, die de heilige Paulus verklaart een allegorie te zijn. Zelfs in de tijd van Plato was Hermes al geïdentificeerd met de Thot van de Egyptenaren. Maar dit woord thoth betekent niet alleen intelligentie; het betekent ook

vergadering of school. In werkelijkheid is [Thoth-Hermes](#) eenvoudig de personificatie van de stem (of heilige lering) van de priesterlijke kaste van Egypte; de stem van de Grote Hiërofant.

Het hele geheim ligt in het vermogen om zo'n verhandeling over Alchemie te herkennen in wat lijkt op alleen een sprookje, zoals we dat hebben van dat van het gouden vlies of in de

'romances' van de eerdere farao's. Maar het was niet de geheime wijsheid verborgen in de allegorieën van de papyri die Alchemie introduceerde of de hermetische wetenschappen naar Europa. De geschiedenis leert ons dat Alchemie meer dan zestien eeuwen voor onze jaartelling in China werd gecultiveerd en dat het nooit meer floreerde dan tijdens de eerste eeuwen

van het christendom. En het is tegen het einde van de vierde eeuw, toen het Oosten zijn poorten opende voor de handel van de Latijnse rassen, drong Alchemie opnieuw Europa binnen.

Wij weten niet in welke taal 'De Smaragden Tafel' oorspronkelijk geschreven werd, maar gedurende de hele Europese middeleeuwen en de renaissance was hij het meest bekend in een Latijnse versie.

Hier volgt die versie in mijn eigen vertaling ervan. (John Algeo)

- *Waarlijk, zonder misleiding, zeker en waarheidsgetrouw.*
- *Wat beneden is, is als wat boven is, en wat boven is, is als wat beneden is, voor het teweegbrengen van de wonderen van het ene ding.*

Een 17de-eeuwse afbeelding van de Smaragden Tafel door Heinrich Khunrath, 1606. Foto Wikipedia

Avicenna in een manuscript uit 1271

- *En zoals alle dingen uit EEN zijn gekomen, door de meditatie van EEN, zo werden alle dingen geboren uit dit ene ding door adaptatie.*
- *Zijn vader is de zon. Zijn moeder is de maan.*
- *De wind heeft hem in zijn buik gedragen. Zijn voedende zorgmoeder is de aarde.*
- *Hij is de vader van alle volmaaktheid in de hele wereld.*
- *Zijn macht is compleet als zij naar de aarde gericht is. U zult de aarde scheiden van het vuur, het subtiele van het verdichte, voorzichtig, met grote vaardigheid.*
- *Hij stijgt op van de aarde naar de hemel en hij daalt weer neer op de aarde en hij ontvangt macht van boven en van beneden.*
- *Zo zult u de glorie krijgen van de hele wereld. Aldus zal alle duisternis van U wegvliegen.*
- *Dit is de grote macht van alle macht omdat hij ieder subtiel ding overwint en ieder solide ding doordringt.*
- *Aldus werd de wereld geschapen.*
- *Hieruit ontstaan verbijsterende toepassingen, omdat dit het patroon is.*
- *En dus word ik Hermes Trismegistus genoemd, daar ik de drie delen bezit van de wijsheid van de hele wereld.*
- *Zij is compleet omdat ik verteld heb over de werking van de zon. Over deze mystieke en symbolische tekst zijn veel commentaren geschreven.*
- *Wij kunnen er hier niet grondig op ingaan, maar wij kunnen wel kijken naar zes ideeën eruit die parallel lopen met de aloude wijsheid van de theosofie.*

Over deze mystieke en symbolische tekst zijn veel commentaren geschreven. Wij kunnen er hier niet grondig op ingaan, maar wij kunnen wel kijken naar zes ideeën eruit die parallel lopen met de aloude wijsheid van de theosofie.

Ten grondslag aan alle bestaan ligt een absolute eenheid die niet beschreven kan worden in menselijke taal, noch bevat kan worden door het menselijk denkvermogen, maar die de grond van alle bestaan is, net als van alle afzonderlijke wezens.

1- Eenheid. ‘

De Smaragden Tafel’ wordt gekenmerkt door een motto dat in het Grieks wordt uitgedrukt als Hento pan of in het Latijn als Ex unum omnia of in het Nederlands ‘ALLES IS EEN’. De Smaragden Tafel zelf zegt uitdrukkelijk dat ALLE DINGEN ZIJN UIT EEN VOORTGEKOMEN. Dat is wezenlijk hetzelfde

als de eerste fundamentele grondstelling van De Geheime Leer.

Ten grondslag aan alle bestaan ligt een absolute eenheid die niet beschreven kan worden in menselijke taal, noch bevat kan worden door het menselijk denkvermogen, maar die de grond van alle bestaan is, net als van alle afzonderlijke wezens. Deze nadruk op non dualiteit lijkt op die van het neoplatonisme alsook op een Vedanta school. Deze twee benadrukken ook de verenigde eenheid van de ultieme realiteit.

2. Polariteit.

De alchimie werkt met tegengestelden, gesymboliseerd door de elementen zwavel en kwik of door vuur en water, zon en maan, mannelijk en vrouwelijk enzovoort. ‘De Smaragden Tafel’ rept van boven en beneden, wind en aarde, alles en een, subtiel en verdicht, hemel en aarde. Precies zo ziet de theosofie de absolute eenheid die zich manifesteert als polariteiten, of paren van tegengestelden, waaronder geest (of bewustzijn) en materie. Vanuit de interactie van de polaire tegengestelden ontstaan alle dingen. Net zo heeft de Chinese filosofie het over yin en yang, en de Indiase yoga behandelt de lichaamskanalen Ida en Pingala. (Sanskriet: Pingala= geelbruin is in de mystiek en yogaleer een nadi, een kanaal voor Prāna, of levensenergie, ook wel een psychische zenuw genoemd).

3. Overeenkomsten.

De bekendste verklaring in De Smaragden Tafel is ‘**zo boven, zo beneden**’. Dat is een verklaring van het principe van overeenkomsten dat de geschriften van mevrouw Blavatsky doordringt. Er bestaan echo’s van dezelfde patronen van overeenkomsten overal in het universum.

Zoals ‘De Smaragden Tafel’ zegt, ‘Dit is het patroon.’ Of, zoals de ‘Stanza’s van Dzyan’ zeggen, alles komt van binnenuit naar buiten toe. Vanwege deze overeenkomst van het ‘boven’ en het ‘beneden’, van het ‘binnenin’ en het ‘naar buiten toe’, kunnen wij zowel wat wij weten als waar wij zijn gebruiken om te ontdekken wat we niet weten en te bereiken waar wij niet zijn.

Overeenkomsten zijn de basis geweest voor een classificatie van dingen in de meeste culturen ter

wereld: goud verhoudt zich tot metalen zoals de eik tot de andere bomen, de leeuw tot de overige dieren, de zon tot de andere hemellichamen en de koning tot de gewone mensen – dergelijke overeenkomsten zijn universeel te vinden.

4. Evolutie.

Het doel van de alchimie is het vervolmaken van de wereld. Zoals 'De Smaragden Tafel' het formuleert: 'zij is de bron van alle volmaaktheid in de hele wereld', en de alchimie gebruikt overeenkomsten tussen polaire tegenstellingen 'om de wonderen van het ene ding teweeg te brengen. Het 'ene ding' is het bereiken van volmaaktheid.

Een moderne geleerde in de alchimie heeft eens gezegd: 'Het doel van de middeleeuwse alchimisten was niet alleen maar het onderzoeken maar het vervolmaken van de natuur, beschouwd als een goddelijke taak of plicht. De alchimie beweert dat de wereld waarin wij leven niet volmaakt is, maar op weg is naar volmaaktheid, en dat de alchimist wordt opgeroepen mee te helpen in die evolutie – de evolutie van zowel de wereld buiten ons als het bewustzijn binnenin ons. Deze bewering is als de theosofische visie zoals geformuleerd in Aan de Voeten van de Meester *'Er zijn in de hele wereld maar twee soorten mensen, zij die weten en zij die niet weten; en op deze kennis komt het aan.* Dit is de kennis van evolutie, die ook duidelijk uiteengezet wordt in de derde fundamentele grondstelling van De Geheime Leer.

Spirituele evolutie of progressieve vervolmaking is een notie die ook besloten ligt in de vrijmetselarij en in verscheidene mystieke systemen.

5. Doel.

Het doel van de alchimie is het 'ene ding', dat wil zeggen, de vervolmaking van de wereld, en het wordt gesymboliseerd door de steen der wijzen. Het 'het', waarnaar verwezen wordt in 'De Smaragden Tafel', dat het de zon als vader heeft en de maan als moeder enzovoort is de steen der wijzen ([philosopher's stone](#)). Wanneer het woord 'filosoof' gebruikt werd in zijn etymologische zin van

'liefhebber van wijsheid', was het een aloude term voor een alchimist. Juist die term geeft aan dat de alchimist niet alleen maar een technicus was die materiële substanties manipuleerde in een laboratorium, maar iemand die wijsheid zocht door de aard der dingen te begrijpen. En de steen der wijzen had een symbolische betekenis zoals die van het juweel in de mantra *'Om mani padme hum'* – het juweel in de lotus.

Het juweel in de lotus en de steen der wijzen vertegenwoordigen beide spirituele volmaaktheid. HPB zegt: *'Aristoteles zei het in zoveel woorden tegen zijn leerling Alexander: Het is geen steen, zei hij over de steen der wijzen. Het is in ieder mens en overal, en in alle tijden, en wordt het einddoel van alle filosofen genoemd, zoals de Vedanta het doel of einde van alle filosofieën is.'* (H.P. Blavatsky's geselecteerde artikelen, deel 3 blz. 143).

De steen der wijzen had twee significante neveneffecten: het onsterfelijkheidselixir en het projectiepoeder. Materiële alchimisten dachten dat de onsterfelijkheid die de steen der wijzen zou opleveren iets was dat het verouderingsproces kon vertragen of zelfs omkeren. Maar in feite is het dezelfde onsterfelijkheid als die in de mantra uit de Upanishaden: 'Leid mij uit de dood naar onsterfelijkheid', dat wil zeggen, deze onsterfelijkheid is de wereld van het werkelijke en het licht, waarin er geen geboren worden of sterven bestaat. Materiële alchimisten dachten aan projectiepoeder als iets dat ruwe metalen, zoals lood, in goud kon veranderen.

Maar in werkelijkheid is het iets dat alle dingen ter wereld helpt om tot volmaking te komen. Omdat goud traditioneel het volmaakte metaal is, dat roest noch corrodeert, is het een symbool van de volmaakte staat van alle dingen. Dat wil zeggen dat goud, volgens het principe van overeenkomsten, de volmaakte staat van alles vertegenwoordigt. Aldus is de steen der wijzen datgene wat leidt tot volmaaktheid, zowel binnenin als buiten ons, in ons wezen en in de hele wereld rondom ons.

Om volmaaktheid te bereiken ging het werk van de alchimist door drie stadia heen, waarin tegengestelde of contrasterende dingen eerst gescheiden worden en daarna verenigd.

Zo is ook in de theosofische traditie het doel van de evolutie geboorte en dood te transformeren tot een toestand van vol leven of onsterfelijkheid en een staat van gouden volmaaktheid te bereiken, wanneer mensen evolueren tot Dhyani Chohans, heren van meditatie, en ieder rijk van de Natuur voortgaat naar het volgende hiërarchische stadium van evolutionaire ontwikkeling.

6. Pad.

Hoe je de steen der wijzen moet maken, dat wil zeggen volmaaktheid moet bereiken, is het hoofddoel van de alchimie. Er wordt naar verwezen in 'De Smaragden Tafel' met de volgende woorden: 'U moet de aarde scheiden van het vuur, het subtiele van het verdichte, voorzichtig, met grote vaardigheid'.

Om volmaaktheid te bereiken ging het werk van de alchimist door drie stadia heen, waarin tegengestelde of contrasterende dingen eerst gescheiden worden en daarna verenigd. De alchimie begint met drie substanties: zwavel, kwik en zout, die onder andere, symbool staan voor het denkvermogen, de emoties en het lichaam als voertuig voor de geest. Zwavel, dat een brandende substantie is, is het denkvermogen; kwik, dat een vloeibare substantie is, is emotie; en zout, dat een korrelige, aardse substantie is, is het lichaam.

Deze drie substanties moeten gereduceerd worden tot hun primaire staat, die de alchimie noemt de materia prima of 'eerste materie', en die vertegenwoordigd wordt door de kleur zwart. Dit eerste stadium in het alchemistische proces wordt genoemd het nigredo, een Latijns woord dat 'zwartheid' betekent. De prima materia suggereert de theosofische notie van mûlaprakriti, de wortel van de materie.

Het alchemistische proces vereist vele stappen die de alchimisten noemen solve et coagule, dat wil zeggen, scheiden en herenigen, voordat het nigredo getransformeerd wordt tot het tweede stadium, dat van de albedo of 'witheid'. De

alchemistische substantie die geproduceerd wordt in dit stadium van het witte albedo kan ruwe metalen veranderen in zilver, maar nog niet in goud.

Het derde stadium, waar veel meer stappen nodig zijn van scheiden en herenigen, wordt genoemd het rubedo of 'roodheid'. Het vertegenwoordigt de geel-roodheid van goud en het is het stadium dat de steen der wijzen produceert.

Deze drie stadia van *nigredo*, *albedo* en *rubedo* – zwartheid, witheid en roodheid – lopen parallel in veel spirituele tradities wereldwijd. De Stem van de Stilte (HPB) rept van drie hallen waar de aspirant doorheen gaat op het pad naar het dal van gelukzaligheid; het zijn de hal van onwetendheid, de hal van lering en de hal van wijsheid. De vrijmetselarij kent drie ambachtsgraden waarin een broeder geïnitieerd dient te worden; ingetreden leerling, gezelschap en meester metselaar.

De aloude mysteriën van [Eleusis](#) kenden drie stadia: openbare zuivering en voorbereiding, de kleine mysteriën en de grote mysteriën. De yoga van Patanjali kent drie uiteindelijke 'takken' of innerlijke stadia: concentratie, meditatie en unificatie. Drie-eenheid lijkt inherent te zijn aan iedere benadering van zelfrealisatie.

Wat is het belang van al deze stadia van drietallen, zoals de alchemistische nigredo, albedo en rubedo? Om de betekenis te begrijpen van de drie alchemistische stadia, moeten wij denken aan de theosofische visie op de menselijke constitutie. Het fundamentele doel van alle spirituele zoektochten is het ontdekken wie de zoeker is; de fundamentele vraag die beantwoord dient te worden op het pad is 'wie ben ik?' Die vraag is het onderliggende onderwerp van alle Upanishaden.

Er is bijvoorbeeld het bekende verhaal in de Chandogya Upanishad over de student Svetaketu, wiens vader hem vroeg of hij dat ene ding geleerd had, waarna men, als dit gekend wordt, niets anders meer hoeft te weten. Natuurlijk had de jongen dat niet geleerd en dus gebruikte zijn vader geduldig vele voorbeelden om de jongen dat ene

Mysteriën van Eleusis

ding te leren: tat tvam asi 'JJ BENT DAT', waarbij 'dat' de ultieme realiteit is.

Zo bestaat ook het verhaal van de zen-discipel die bij zijn leraar kwam en zei, 'Meester, wat moet ik doen om verlicht te worden?' De leraar antwoordde, 'Wie vraagt dat?' Om verlicht te worden hoeft de discipel alleen die vraag juist te beantwoorden. Te weten wie wij waarlijk zijn, niet alleen intellectueel weten, maar in ons diepste hart, met elke vezel van ons wezen, dat is verlicht worden of, wat op hetzelfde neerkomt, de steen der wijzen ontdekten.

Dus, wie zijn wij? Wat is onze identiteit? De theosofie vertelt ons dat wij niet één identiteit hebben, maar verscheidene. Ten eerste hebben wij een identiteit die wij ons persoonlijk 'ik' zouden kunnen noemen. Het is het bewuste deel van ons denkvermogen dat verbonden is met onze emoties en ons lichaam. Denkvermogen, emoties en lichaam worden, zoals reeds opgemerkt, vertegenwoordigd door de alchemistische elementen zwavel, kwik en zout waarmee het alchemistische proces begint.

Ons denkvermogen, onze emoties en ons lichaam, ons denken, voelen en handelen, ook al zijn ze nauw verbonden, en soms uit hun verband, gefragmenteerd en niet in harmonie. Wij denken een ding, maar voelen iets anders; wij voelen op een manier, maar handelen anders. Wanneer ons denkvermogen, onze emoties en handelingen dus niet zijn verenigd en niet harmonieus samenwerken, is ons persoonlijk leven verward en conflictueus. Dan moeten wij onze elementen samenbrengen, zodat ons denken, voelen en handelen gesynchroniseerd worden en elkaar versterken. Eenheid en harmonie in ons persoonlijk leven is het eerste stadium van het alchemistische proces, het nigredo.

Wij hebben echter een grotere identiteit dan het persoonlijk 'IK'. Het is een identiteit die wij ons individuele 'IK' of 'EGO' kunnen noemen. Het is het deel van ons denkvermogen dat verbonden is met onze hogere intuïtie (of buddhi) en door de buddhische intuïtie met de spirituele kern of atma binnenin ons. Natuurlijk omvat het ook het persoonlijk 'IK', alsook alle onbewuste aspecten van ons denkvermogen, onze emoties en ons

lichaam. Het is weids, vergeleken met het persoonlijk 'IK.'

Het individuele 'IK' is wat reïncarneert in vele opeenvolgende persoonlijke 'IKKEN'. Het individuele 'IK' weet dat het persoonlijk 'IK' er deel van uitmaakt; maar het persoonlijk 'IK' weet normaliter niet dat het alleen maar een deel of aspect is van het individuele 'IK'. Wanneer het persoonlijk 'IK' zijn relatie met het individuele 'IK' ontdekt, kan dat 'IK' door het bewuste denkvermogen, de emoties en de handelingen van het 'IK' heen werken. Dan worden wij verenigd op een bovenpersoonlijk niveau.

Het doel van de alchimie is: het lood van onze tijdelijke persoonlijkheden te transformeren in het goud van een eenwording van al onze identiteiten met het eeuwige 'DAT'.

Ten eerste moeten wij het bestaan erkennen van twee aparte identiteiten (dat is het proces van solve of afscheiding); dan moeten het persoonlijk 'IK' en het individuele 'IK' bewust verenigd worden (dat is het proces van coagule of hereniging). De staat van eenheid tussen het persoonlijk 'IK' en het individuele 'IK' is het tweede stadium van het alchemistische proces, de albedo.

De albedo verandert het ruwe metaal van het persoonlijk 'IK' in het zilver van het individuele 'IK'. Wij hebben echter een nog grotere identiteit dan het individuele 'IK'. Het is een identiteit die geen exclusief eigendom is van u of van mij, maar veeleer een die wij delen met elkaar en met alle wezens. In de Upanishaden wordt het 'DAT' genoemd. Het is het aspect van universeel bewustzijn dat zichzelf in ieder van ons individualiseert.

Het is het atma of de monade, het ene bewustzijn dat zichzelf uitdrukt door het individuele bewustzijn van ons allemaal. 'DAT' te ontdekken als onze ultieme identiteit, de Upanishadische les te leren van tat tvam asi, 'JJ BENT DAT', is volledig verlicht te zijn. Het is het bereiken van de staat van volmaakt goud. Het realiseren van de eenheid van ons individueel 'IK' met het universele 'DAT' is het derde stadium van het alchemistische proces, het rubedo. Het rubedo produceert de steen der

wijzen, het juweel in de lotus, de volmaaktheid van onze natuur, het doel van menselijke evolutie, verlichting of verlossing, spirituele heelheid.

In Isis Ontsluierd beschrijft Blavatsky dit drievoudige alchemistische proces van het combineren van de elementen van ons wezen en deze te verheffen tot een hoger niveau van realiteit: *Het geheim, zeggen de alchimisten, alsof ze genieten van de onwetendheid van de oningewijden, is een samensmelting van het zout, de zwavel en het kwik, driemaal gecombineerd door een drievoudige sublimatie en een drievoudige fixatie.* Dat is de samenvatting van HPB van het hele alchemistische proces. Alchimie is een van de yoga's van het westen. Het doel van yoga (een woord dat etymologisch 'unie' betekent) is het verenigen van onze naturen. Het doel van yoga is om ons gefragmenteerde zelf heel te maken – zowel binnen ons persoonlijk 'IK', tussen het persoonlijk 'IK' en het individuele 'IK', en van het individu met het ultieme en universele 'DAT'.

Het doel van de alchimie is hetzelfde: het lood van onze tijdelijke persoonlijkheden te transformeren

in het goud van een eenwording van al onze identiteiten met het eeuwige 'DAT'.

De Engels-Amerikaanse dichter T.S. Eliot schreef: *'In mijn begin is mijn einde. In mijn einde is mijn begin'* ('East Coker' in *Four Quartets*). De alchimie is als de slang in het zegel van de Theosophical Society, met zijn staart in zijn bek: zijn begin en zijn einde vallen samen. Het begin van de alchimie is het motto *Hen to pan*, 'ALLES IS ÉÉN'.

Het einde van de alchimie is de steen der wijzen, die het symbool is van volmaaktheid door de eenheid van de persoon, het individu, en het universele 'DAT'. Zijn begin is zijn einde, en zijn einde is zijn begin: alles is één.

Alchimie is dus een vorm van de universele wijsheid.

Uit: Theosofia april 2008.

Vertaling AMI.

Verwijzingen:

Buntz, Herwig, 'Alchemie III: 12de / 13de – 15de eeuw, in *Dictionary of Gnosis and Western Esotericism*, ed. Wouter J. Hanegraaff, 34–41, Leiden, Nederlands: Brill, 2005.

Haage, Bernard D. 'Alchemy II: Antiquity–12th Century', in *Dictionary of Gnosis and Western Esotericism*, ed. Wouter

J. Hanegraaff, 16–34, Leiden, Netherlands: Brill, 2005.

Hartmann, Franz, *With the Adepts: An Adventure among the Rosicrucians*, Berwick, ME: Ibis Press, 2003; first published as *An Adventure among the*

Rosicrucians, Boston, 1887, 2nd rev.ed. London, 1910.

Jung, Carl G., *Alchemical Studies*, *Collected Works* 13, Bollingen Series 20, Princeton, NJ: Princeton University Press, 1970.

Mysterium Coniunctionis, *Collected Works* 14, Bollingen Series 20, Princeton, NJ: Princeton University Press, 1970.

Psychology and Alchemy. *Collected Works* 12, Bollingen Series 20, Princeton, NJ: Princeton University Press, 1977.

Pérez-Pariente, Joaquin, 'An Investigation on the Activity Pattern of Alchemical Transmutation', *Journal of Scientific Exploration* 16 (2002): 593–602.

Principe, Lawrence M., *The Aspiring Adept*, Princeton, NJ: Princeton University Press, 1998.

Raff, Jeffrey, *Jung and the Alchemical Imagination*, York Beach, ME: Nicolas-Hays, 2.